

„Forslag til Lov om Afgiften af indenlandst Røgfucker“.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Valg af 1 Medlem til Udvalget angaaende: „Forslag til Lov om Anlæg af Jernbaner fra Tommerup Station til Assens og fra Struer Station til Hjøsteb“.

Ved den foretagne Valghandling afgaves der i Alt 54 Stemmesedler, men deraf vare 4 blanke og 1 ugyldig, fordi der paa den fandtes Navnet paa et Medlem, der allerede var Medlem af det nedsatte Udvalg. Tilbage vare saaledes 49 gyldige Stemmesedler, og det afgjørende Flertal var altsaa 25. Valgt blev Clausen med 48 Stemmer.

Man gik herefter til den sidste Sag paa Dagsordenen, som var:

Fortsættelse af første Behandling af: Forslag til Beslutning af Rigsdagen med Hensyn til Statsregnskabet for Finantsaaret 1874—75.

Under Forhandling fattes Punkterne 3, 4 og 5 med de tilhørende Udringsforslag under Nr. 3, 4 og 5.

Ordføreren (Bajer): Inden jeg indlader mig paa en nærmere Begrundelse af de tre Indstillingspunkter, hvortil der er knyttet Udringsforslag, onstede jeg gerne, at det skulde staa aldeles klart, hvad der egentlig er Kjernepunktet ved denne hele Forhandling. Ved et løst Dialekt skulde det synes, at denne Sag, der med en kort Betegnelse kaldes Theateragen, maatte have Theatret til Kjernepunkt, men forsaavidt man dømmer saaledes, tror jeg, det beror paa en Misforstaaelse. Det er i og for sig aldeles ligegyldigt, om de uden Bevilling afholdte Afgifter have fundet Sted med Hensyn til Theatret eller med Hensyn til et hvilket som helst andet Foretagende, saasom en Kirke, et Universitet, Pantferstige, Fæstningsværker o. s. v. Det er slet ikke Theatret, Kunst og Alt, hvad dermed staaer i Forbindelse, som er Kjernepunktet i den Forhandling, som nu aabnes, men det er Bevillingens myndigheden. Det, hvorover denne Forhandling skal sprede Lys, er, om Hovedhjørnestenen i vor Forfatning ogsaa ligger rigtig fast, om den Bevillingsmyndighed, som ved Grundloven er

hjemlet Folkets Repræsentation, virkelig kan siges at være Sandhed og Alvor. Jeg tror, det er rigtigt at holde dette fast under denne Forhandling, thi det hænger sammen med andre og større Spørgsmaal, der ligge bagved. Har Folket nemlig ikke den Myndighed og den Magt, som dertil er knyttet, kan det heller ikke faae Leilighed til at nyde Godt af det opdragne Ansvar, som følger med Magten, og Folket vil da ikke kunne udvikle sig til, hvad det skal og bør være; det vil ikke komme til at udføre sit Kald i Folkens Række. Det er altsaa ikke særlig Theatret, hvorom her er Tale, men det er et forsaavidt noget større Formaal; det rører ved Folkets og Fædrelandets helligste Interesser. — Idet jeg dernæst gaar over til Begrundelsen af de tre Indstillingspunkter, skal det være min Bestræbelse ikke mere end høist nødvendigt at fremdrage Enkeltheder. Enkeltighederne i denne Sag ere saa overordentlig mange, at Overblikket let gaar tabt, hvis man strax i Begyndelsen for meget vil dvæle ved dem. Jeg tror, at de ville dukke frem af sig selv under Forhandlingen, efterhaanden som man trænger til dem. De tre Indstillingspunkter, som ere foreslaaede af Flertallet, have her Nr. 3, 4 og 5 og ere enslydende med, hvad der er foreslaaet af Statsrevisionen eller dens Flertal. De to første af disse Indstillingspunkter angaa Theatrets opsparede Formue, som er brugt uden Bevilling, og det sidste angaar Midler, som ere afholdte af Sorø Akademis Formue. Det første har Hensyn til Theatrets Drift, de to sidste til Afgifter ved den nye Theaterbygning, og forsaavidt er der Forbindelse imellem disse tre Punkter. alle fire Statsrevisorer have været enige om at foreslaa, at det ikke kan passere, at Theatrets opsparede Formue er brugt til Theatrets Drift, og i den Henseende er altsaa det ærede Mindretal i Udvalget uenigt, ikke alene med Udvalgets Flertal, men ogsaa med hele Statsrevisionen. I det andet Punkt, som angaar den opsparede Formues Anvendelse i Anledning af den nye Theaterbygning, er det ærede Mindretal ligeledes uenig med hele Statsrevisionen, idet den ene Statsrevisor foreslaar, at det skal passere. Han bruger iøvrigt en anden Text, idet han bruger et Udtryk, som ikke staaer i Theaterloven, nemlig Theatrets Udstyring, medens der i Lovens staaer Udstyr. Med Hensyn til det sidste Punkt er Udvalget ligeledes delt paa samme Maade i et Flertal af Fire og et Mindretal af En. Flertallet foreslaar, at det ikke kan passere, Statsrevisionens Mindretal foreslaar, at det billiges, men Udvalgets Mindretal vil,